

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Flévre . . . . . 3 ft — kr. | Félévre . . . . . 5 ft — kr.
 Negyedévre: . . . . . 1 „ 50 „ | Negyedévre: . . . . . 2 „ 50 „

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter Hungária-palota földszint. Bejárati Kádass-
 utca felől.

Táviratok

Ujévi kulisza-titkok.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen 1898. január 2.

Politikai körökben ma mindenki az ujévi beszédekkel foglalkozik és rendkívül érdekesek azok a kommentárok, amiket azokhoz fűznek. Annyi bizonyos, hogy a beszédek tág bepillantást engednek a szabadelpvűpárt belételeire; arra a forrongásra a mi ott folyik.

Első sorban nagy feltűnést kellett Örley Kálmán beszédének az a része amikor azt mondta Podmanizky báró vezesse a pártot minden más befolyástól menten abba az irányba, amit egyedüli hivatott vezérük Bánffy kijelöl. Ebből látszik, hogy a szabadelpvű pártban más áramlat is van, mely érvényesülni törekszik s mely vezérét nem a miniszterelőkben látja. Ki lehet hát, akit e csoport vezérének tekint?

Erre a feleletet — a *miniszterelnök és Szilágyi Dezső beszédében találjuk meg.* A miniszterelnök ujévi feleletében a vámközösség mellett tört lándzsát, vagyis egészen a Tisza-csoport nézetét tette magáévá, kik szintén az Ausztriát külön régi gazdasági szövetség feltétlen hívei. A más befolyás ellen is a Tisza áll törhetlen híve, Örley Kálmán tiltakozott, világos tehát hogy a Bánffy-Tisza barátság most is a legszorosabb.

Ellenben *és az ellentét Bánffy és Szilágyi* beszédének hangja „felfogása közt. Bánffy toporzikolva ront neki a „turbulens kisebbségnek“, Szilágyi Dezső ellenben „bizalommal néz a Ház minden oldalára“ remélve, hogy a képviselői kötelességérzettel megfogja óvni a parlament tekintélyét. Akik ez ellentétet észrevették, azok visszaemlékeznek arra az esetre is, mely a közelmultban történt s ami ugy szintén kiviláglik, hogy Bánffy és Szilágyi nem a legjobb barátságban élnek egymással.

Mikor ugyanis az osztrák botrányok idejében a király több politikust, fogadott a lapok azt a hírt is hozták, hogy magyarok is vannak az államférfiak közt, s így a király *Szilágyi Dezsőt* is kihallgatta. Ez a hír nagyon fájt Bánffynak s rögtön sietett a félhivatalos Bud. Tud.-ban közzétenni, hogy *Szilágyit a király nem fogadta.*

A szabadelpvű párt egy részét Bánffy beszéde nagy örömmel töltötte el; másik része azonban kellemetlenül fogadja hogy a miniszterelnök képviselőházi és az ujévi beszéde közt oly erős ellentét van. A Házban Bánffy nem nyilatkozott oly határozottan az önálló vámterület ellen, mi ujévkor már hallani sem akart, csak a vámközösségről. Ezt a fordulást a nemzeti párt is zokon vette és kérde Sanni, hogy olyan lelkesen Bánffy mellé szegődött s a jövőben szigorubb szemmel akarja őt nézni.

Az obstrukció folytatása.

Budapest, január 3. (A Debr. Ujság ered. táv.) A képviselőház mai ülésében az ellenzék **heves támadást fog intézni Bánffy ellen** az ujévi beszéde miatt. **A legvilharosabb parlamenti ülésekre van kilátás.**

Uj muzeum Budapesten.

Budapest, (A Debreczeni Ujság ered. táv.) A muzeum tisztviselői kara ujév napján tisztelgett, Olay miniszteri tanácsos igazgatónál. Dr. *Fejérfalaky* László a tisztviselők nevében beszélt. Szalay válaszában jövő évi tevékenység programját adta elő. A program főpontja: egy új, második muzeum emelése. Kilátást nyújtott a tisztviselők anyagi helyzetének javítására is.

Az új pécsi püspök.

Budapest, (Debreczeni Ujság ered. táv.) *Hetyei* Samu pécsi püspököt ma, vasárnap délelben szentelte föl *Vassary* Kolos hercegprimás. A ceremónián jelen volt *Császká* György kalocsai érsek is, aki az új püspök tiszteletére 24 terítékű ebédet adott.

Ujévi izetlenkedések.

Debrecen, január 3.

Vannak bizonyos izetlenkedések, a melyek már annyira izetlenek, hogy ellenük szólani ideje s talán ideje volna annak is, hogy az ócska rossz szokást eltörlő a jőzau társadalom.

Ilyen volt a tegnapelőtti napon a boldog ujév kívánatok megcsontosodott, kiállhatatlan, nevetséges és költséges szokása. A legenyhébb az egészben még a „b. u. é. k.“ névjegypazarlás. Ma már száz névjegyét négy hatosért nyomnak, két három forintból a posta költség is csak kikerül. Jó ez arra is meg is ér annyit, hogy a kinek akarjuk, hát tudtára adjuk nem annyira jókivánságunkat, mint inkább azt, hogy kik vagyunk, mik vagyunk és bizony bizony rendkívül sok ember tetszeleg magának azzal, ha az ő fényes foglalkozását ott fitogtathatja a szélrőzsza minden irányában és a levélhordók bosszankodására szétszórt karton lapon.

És hiába mindég csak a kisebb baj gyógyul és nagyobb nem, Koch ol-tása is csak a farkasseben segít, a tüdővészen nem. A nagyobb ujévi kór-ság az a rettenetes adóztatás, amelynek boldog, boldogtalan alá vet beműnket az ujév első napjaiban. Házmaster, udvar, kémény- és utcaseprő, köz- és magán hivatalszolga, levél és távirathordó, nyugalmazott kocsis, szedőgyerek, vasuti pályáőr, erdőcsész, pecér és sirásó.

És isten tudja ki és mi minden ront be hozánk s állít meg bennünket az utcán s meg nem szabadulunk, míg készpénzzel meg nem váltjuk magunkat.

De elég, a társadalomban elfogadott e kellemetlen, rossz és a mellett költséges szokás nem érdemel hosszas bírálatot. Aztán meg hadd legyen a 365 nap közül legalább egy a szabadszolgas napja. Pedig mi törődünk a szegényekkel, egy csomó jótékonyági egyesületünk van és szegény adó is nyomja teherrel sújtott vállainkat.

Megjelenik mindennap korán reggel.

Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra: ötven krajcár

Kö-
Mene-
Kesz-
Fried-
Dr. Ga-
Mergal

Hiába el kellett vándorolni a sok garasnak, huszasnak, koronának és tallérnak, meg az új év alkalmából elvándorol azoktól akiknek van, azokhoz, akiknek nincs. Boldog új évet a székényeknek.

Ujdonságok.

A Debreczeni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Hungária páliota, földszint Bejárat Kádas-utoza felől.

Hivatalos órák: Délelőtt 9 órától 12-ig délután két órától este hétig és este nyolc órától éjjeli két óráig

* A debreczeni Ujság hétfőn a vasárnapi munkaszünet miatt, mindkét oldalon jelenik meg, A hétfői terjedelme a gyors kiállításra határozható rövid idő miatt négy oldalon azonban minden fordítsonként azonban minden oldal, tehát minden napján további lap, a oldal terjedelmű, legalább nyolc diüknél. A december 31-én kelt rendelet: A december 31-én kelt lap 3839 kinevezést tartalmaz. A felsége a király 1649 tartalékos hadadród tiszt helyettes és egy éves önkéntest léptetett elő tartalékos tiszthelyettesé. A többi önkéntes számszerint 1301, tartalékos hadapróddá lett. Házi ezredünkben a következő előléptetések történtek: *Hadnagyokká*: Berger József, Ziner Lajos. Békés Sándor, Hoffer Ferenc, Bibó-Bige György, Novotny Albert, Peller Albert, Árvai Béla tartalékos hadapród tiszthelyettesek. Továbbá: Albert Ferenc, Lövinger Hermann altisztek. *Tartalékos hadapród tiszthelyettesek* lettek: Szöke (Spitz) Adolf, Tünshmirer Rudolf, Blau Mór, Liendenfeld Jenő. Csánádi Albert, Görömbei István. tartalékos hadapródok. *Tartalékos hadapródok* lettek. Méhes Géza, Réthy Zsigmond áthelyezve a Molnáriaktól, Doschorh Ferdinánd, Hetesi Sándor egyéves önkéntesek,

* A debreczeni kerékpárosok egyesülete. Tegnap, vasárnap délután megalakult. A Bika szállodában tartották meg az ülést, amelyen Laszgalner Kálmán m. á. v. főmérnök elnököt. Az elnöki megnyitó után megajították a választásokat. Elnökké közfeliállással választották meg Laszgalner Kálmánt, alelnökké pedig: Berger Jenőt és Sesztina Jenőt. Titkár lett: dr. Freund Jenő, másodtitkár Bakhó Gyula, pénztáros Tikos József. Kapitányok: Remény Mihály, Laszgalner Oszkár. Szponzorok: Kacsó Ferenc és ... Szertárnok: Rédl Szig... Titkár: Killer Viktor. Orvosok: ... és Hüter Károly. Után eztán még hat választ-

mányi és két póttag. Azután megállapították az alapszabályokat, amelyeket megerősítés végett a belügyminisztériumhoz terjesztettek fel. Az egyesület, melynek nő tagjai is lesznek, a tavasszal kezdi meg működését.

* **Ingyenes felolvasás.** A debreczeni orvos gyógyszerész egyesület február 9-én délután három órakor tart a városháza nagyteremben. Az egyesület ezen a felolvasáson mindenkit szívesen lát. Felolvasnak: Dr. Altmann Béla „Föld, tűz, víz, levegő” egész... r. Burger Péter a „Szemégtanáról” tart előadást.

* A zeneakadémiából, Szotyori Nagy Károly igazgató f. é. február 1-én új tanfolyamokat nyit a második felére zeneakadémiájában az elemi oktatástól a legmagasabb művészi kiképzésig. Zongora, ének, hegedű, viola, gordonka, gordon, orgona, cimbalom, zeneelmélet, zeneszerzés és kamarazene tanszakokkal. Tanárok az orsz. magyar kir. zeneakadémiát végzett okleveles művészek. Az oktatás az orsz. magyar kir. zeneakadémia tanterve alapján történik. A felügyeletet az igazgatónő végzi. A növendékek korlátozott számban vétetnek fel. A tanórák a többi iskolák óráihoz vannak alkalmazva. Miután Szotyori Nagy Károly igazgató akadémiaja szervezte van, már február 1-től az igazgató is fogja tanítani a zongora osztályokat és úgy gyakorlatilag, mint a zongorajáték metodikáját. A növendékek házi gyakorlati előadásai szintén februárban kezdődnek. A „Kilencz akadémiai hangverseny” ciklus negyediké januárban lesz. Erről később. Az akadémiai hangversenyek a növendékek számára ingyenes. Beiratási díj, tandíj, magánórák és egyébekről bővebben szívesen szolgál Szotyori Nagy Károly igazgató, délután 2-6 óráig Teleky-utca.

* **Az ágost. hitv. ev. debreceni közgyűlése.** A tiszavidéki ágost. hitv. ev. egyházmegye január 5-én Debrecenben tartja meg közgyűlését, melynek rendje a következő: Január 4-én, kedden, az érkező vendégek fogadása a pályaházban és elszállásolása. Január 5-én, szerdán reggel nyolc órakor az érkező vendégek fogadása Délelőtt tíz órakor istentisztelet a dafárda közreműködésével. Délelőtt tíz és fél órakor egyházmegyei közgyűlés a templomban. Déli egy órakor közeled az arany Bika szálloda éttermében. Este hét órakor színház. Előadás után találkozó az Angol királynő szálloda éttermében. A közgyűlés tárgysorozata: A közgyűlés megnyitása imával. A közgyűlés alakulása, megbízó levelek átvétele. A szavazatszedő bizottság jelentése a választás eredményéről. A választott elnökség beiktatása, esküvétele. A többi tisztségviselői állások választás utján betöltése. A hegyaljai egyházmegyével közösen fennálló anyagi viszonyok rendezése, esetleg bizottság választása. A felmerülő közigazgatási költségek fedezéséről gondoskodás. — Egyéb intézkedések.

* **A kis elb agyatott.** Okos tekintetű értelmes kis hat éves fiúcskát hozott fel tegnap délután a várad utca sarkán álló őrs a rendőrségi központra jelenítve, hogy egy átutazó öreg asszony adta át neki, figyelmeztetve, hogy a kis fiúcska célalanul bolyong. A központon a fiúcska okosan és értelmesen elmondta, hogy őt Takács Lászlónak hívják. Nyiregyházi születésű és 6 éves. Elbeszélése szerint apia megszökött hazulról, anyja szolgálatába állott és egy ismeretlen öreg asszony tette fel a Debreczenbe induló vonatra, hogy menjen tanuljon amerre lát. A fiúcska további intézkedésig a város kenyerén marad.

* **Álarcos táncestély.** Irtunk már egy ízben arról, hogy a debreczeni jogász és tisztviselőkör zárkórú álarcos táncestélyre készül, amelyet a farsang alatt megivánnak megtartani. A rendező bizottság nagy előkészületeket tesz és az érdeklődésből ítélve a siker nem is fog olmaradni. A rendező bizottság különben ma, hétfőn délután öt órakor a jogász és tisztviselőkör helyiségében ülést tart, amelyre az érdekeiteket lapunk utján is meghívja az elnökség.

* **Duhaj kocsis.** Szöke Karesi addig ivott, mulatott, míg alaposan berugott, Borközi állapotban aztán elfelejtette az ő kocsis voltát, nőnek érezte magát s fitykóséval a városháza előtt járókelőket ütni. verni és üldözni kezdte. A lármára elő siető rendőrök lefűlelték s illő helyre a börtönbe vitték.

* **Kolduló csavargó.** Bár Debreczen városa oly nagy áldozatot hozott a közönség érdekében a házról-házra való koldulás megszüntetésére, mégis igen sokszor fordul elő eset, hogy egy némely csavargó koldus bejárja az egész várost és úgy szólván megszarolja a jóhiszemű közönséget. Tegnap is egy Spimár Mihály nevű részeges csavargó bosszantotta kéregetéseivel az üneplő közönséget, úgy, hogy még az utcán is utját állotta a sétálóknak. A rendőrség bekisértette és méltó módon meg fogja büntettetni.

* **Sebes hatás.** Gyakran megesik, hogy egyik-másik bérkocsis bravurkodásból, vagy egyéb okok miatt olyan örült sebeséggel hajlja végig kocsiját, hogy a járókelők életbiztonsága komolyan veszélyeztetve van. — A rendőrség nagy körültekintést tanúsított már a hasonló esetek alkalmával, amit csak teljes dicséretére hozhatunk föl. Így tegnap is egyik helybeli bérkocsis tulajdonos Verebi nevű kocsisa követelt el kihágást a sebes hajtásával. A szolgálatban levő rendőr följegyezte a kocsis számát és a kapitányság szigorúan megbüntette.

* **Ingyen akart mulatni.** Jól öltözött ficsurnak néz ki Sz. Gy. Valamikor törvénytörési díjnak is volt s jelenleg saját szavai szerint „hely nélkül szolgál”. Pénze ugyan nem volt, de azért elhatározta, hogy boldog új évet csap és jól bevacsorázik. Beállított a Péterfián levő Galambos kocs-

mába s ott csak úgy daskált a sok jó enni inni valóban. Mikor aztán fizetni kellett volna ijedten kereste zsebeiben a bugyelárist s aztán zavartan hebegte a koresmárosnak, hogy elvesztette a pénztárcáját. A vendéglős a potya fráter vendéget a rendőrségre vitette, hol kitünt róla, hogy előtte való este a vasuti vendéglőben ugyanigy cselekedett, sőt magát beragottnak színlelte tört és zuzott is. Az ingyen vacsorákban utazó ifjut bizony bekópertázta a rendőrség. Ezentul ingyen ebédlen is lesz része.

* **Ujévi tisztelgések.** Szombaton ujév első napján tömegesen keresték fel városunk szeretett főispánját, gróf Degenfeld Józsefet, hogy az ujévben szerencsét és boldogságot kívánjanak. A város tisztikara Simonffy Imre kir. tan., polgármester vezetése alatt. A megyei tisztikar pedig Rásó Gyula alispánnal az élén tisztelgett a főispánnál. Kis Aron és dr. Wolafka Nándor még az elmúlt év utolsó napján voltak a főispánnál, azzal mentvén ki magukat, hogy az ujév első napján a templomi elfoglaltságuk gátolja őket. — Az izr. hitközség Reichmann Armin elnök vezetése alatt jelent meg a főispán előtt. A kir. tábla tisztikarát Puky Gyula vezette, a szabadelvű párt küldöttségét pedig Lengyel Imre. A törvényszék tisztviselői élükön Igyártó elnökkel tolmácsolták jó kívánságaikat Degenfeld gróf előtt. A tüzoltó testületet Szikszay Gyula főparancsnok vezette. Azonkívül a kereskedelmi társulat, számos egyesület, egyesület és magán ember tisztelgett még a főispánnál.

Puky Gyula táblai elnökél a táblai és törvényszéki tisztikar küldöttsége élén Szell Farkas tanácselnök fejezte ki a jó kívánságokat. A törvényszék elnökénél Igyártó Sándornál a bírói kar Nagy Károly táblai bíróval jelent meg, a kezelő személyzetet pedig Bródi Henrik vezette.

Dobiecky vasuti üzletvezetőnél az összes osztyályok saját vezetőikkel az élükön tisztelgtek, az állomási tisztikart pedig Bodán Elemér állomási főnök vezette.

Boezkó tőkapitányt a rendőrség nevében Végh Gyula üdvözölte, a polgármestert pedig Komlóssy Arthur főjegyző.

Az év első halottja.

— Sajai tudósítónktól. —

január 3.
A világ javában örült az ujév első perceinek; kávéházakban, mulatóhelyeken összecsengettek a poharak és mindenki lelkében ott lebegett valami kü-

lönös, megható érzés, a mely ilyenkor szinte erőt szokott venni az emberen.

És az általános örömmek ezen első percében is megjelent a halál, hogy az ő szomorú munkáját folytassa megszakitás nélkül . . .

A Révész cég tizenöt éves tanulója: Braun Menyhért, az év utolsó napján rendes időben tért haza szülei lakására és rendes időben ment nyugalomra.

Nyugodtan aludt egészen tizenkét óráig. Akkor hirtelen fölébredt, felült ágyában és így szólt, mikor az órát ütni hallotta, a mely az elmúlt év halotti bucsusztatója volt:

— Ugye, anya az, most már elmúlt az év és 1898 van?

— Igen.

Ennyi volt az egész. Ekkor a gyermek egyszerre hörögni kezdett, a szájából vér buggyant elő és visszahanyatlott párnáira.

A megrémült család aronnal orvosért küldött, de az már nem segíthetett. A fiatal gyermek meghalt.

Meghalt a reménykedések legszebb idejében, az alig beköszöntött új év legelső percében.

— z orvos szívszélhűdést konstatált.

Színház.

Négy előadás. Az ünnepnapok alatt ismét négy előadás volt a színházban. Nem nagy igényű előadások, csak olyanok, hogy az ünneplő közönséget kielégíthessék. Szombaton délután a Szép Juhász című régi népszínművet nagy közönség nézte végig és elég jól mulatott. Este Vak Béla került színpadra szép előadásban. Komjátly Béla valóban gondos atakítás volt. Jelenéseiben a szívhez tudott szólni, mindaz amit tett és mondott közvetlen hatással volt a közönségre. Hogy ezért megérdemelte és kapott is bőven tapsot, talán mondanunk is felesleges. Annál halványabb volt az ő alakítása mellett a Fái Flóraé. Szép organuma minden, amit ragyog. Lélek és szív nélküli játéka haláltalanul maradt mindazok; előtt, akik alakító képességét, értelmét, szívet lelket keresnek az alakításban nem csupán szép megjelenést a minnek különben színpadi értéke el sem vitatható. kellemes organumát. Egy-két színészünk jóra való igyekezete is kárba vészett. — Vasárnap délután a Vigéceket játszották ismét szép közönség előtt, mely egyes szereplők jóízű mókáin sokat nevettek. Különösen a Kis Irén és a Sziklay alakításai emelkedtek ki a többi közül. Este Liliomfit adták, ezt a kiálló, régi vigjátékot, kedvvel és dicséretes sikerrel. Legnagyobb részül ebben Vidornak, Püspökynak, Szathmárynak, Szabó Irmának és Békéssynek volt.

Vidék.

Szerencsétlenség a vadászat után. Nagykárolyi tudósítónk írja: Kovács Titusz, Gorove János tisztartója, vadászatról jött haza vendégeivel, a mikor Faragó János kerülő puskája véletlenül elsült s a töltés Kovács karjába furdott. A sebesítés oly súlyos volt, hogy Kovácsot, a ki iránt állatános a részvét, a nagykárolyi kórházba kellett szállítani, ahol karját minden valószínűség szerint amputálni fogják.

Öngyilkos gyáros. Hajdu-Böszörményben az ünneputáni esőndet piztolylövés dőreje zavarta meg, mely a város egyik régi tekintélyes polgárának oltotta ki életét. — Az öngyilkos, mint tudósítónk írja, Molnár Mihály szikvizgyáros, aki vagyonos hirben állott, föbelötte magát anyagi zavarok miatt, amelyek megoldásán hasztalan fáradozott az utolsó perzig. Tél közepén a teljes elszegényedés előtt annyira félt a rákövetkező napoktól a már lelkileg nagyon lesújtott ember, hogy alkalmasint zavarában követte el a véztes tettet. Még három-négy perzig élt a lövés után. Számos tagu család siratja, gyászolja.

Hétszeres gyilkosság.

Egy ördögi emberről adnak hírt a new-yorki lapok, egy Zanoli nevű borbélyról, aki első máodik és harmadik feleségét, kis leányát, anyosát, sógornőjét és egy ismerősét megmérgezte, hogy a haláluk esetére biztosított összeget fölvehesse.

A hallatlanul vakmerő és lelketlen ember nagy raffinériával végezte munkáját. Kiszemelt áldozatát előbb megbetegítte és valami szerrel megbontotta elméjüket. Így például egyik felesége fél napokig bolyongott ilyen állapotban New-York utcáin, mert nem tudta, hogy kiesoda és hol lakik, végre is egy rendőr tudta megállapítani kitévét és az vitte haza lakására. A két három hétig betegeskedő áldozatokat orvossal kezeltette és a gyógyszer közé keverte a mérget.

Utóljára aztán opium-vegyületet adott be nekik, amiből szélhűdés vagy idegláz tünetei közt pusztultak el. . . gonoszlevő minden ösmerősét biztosította, anélkül, hogy azok tudtak volna róla. Anyosát és sógornőjét is, akiket meg is mérgezett, tudtuk nélkül biztosította.

A mérgeket egy orvos rendelkezésére kapta, aki öt tizenegy év óta ösmerte és gyógykezeltte és teljesen megbizott benne. A borzasztó történet kiegészítésére fölgyúrt egy fekete ruhás hölgy is akinek jelenlétében mondta negyedik felesége Zanolinak, hogy a férje mér-

gezte meg. Ez a felesége meg sem hall még s már újból meg akart nőülni a szörnyű ember, de szerencsére még aznap elfogták. A rendőrség nagy apparátussal nyomozza az újabb fekete ruhás nőt.

CSARNOK.

POKOL.

Eredeti regény.

A Debreceni Ujság számára írta:

Szűts Jenő.

2.

Halmos valahogyan rosszul érintette a dolog. Maga sem tudta, miért, de igen, igen elborult a lelike, mint mikor kellemetlen dolgok bekövetkezését sejtí az ember.

Pár percig nyomászó esőnd borult rájuk. Csak azután szólalt meg ismét Halmos.

— Sajnálom. Az eset valóban halálssal van rám.

— No, — szakította félbe a nagyságos ur, — most már túl vagyunk az első ijedségen, hát beszélhetünk higgadtan, okosan. Hallgasson meg. Az esetünk főmotívuma a szerelem, a melyről azt tartják, hogy a leghatalmasabb emberi szenvedély. Lehet, nem vitatom. A fiam annyira rajja lett ennek a szenvedélynek, hogy ha azt ki nem elégítheti, — az életét is kész feláldozza. Beláthatja, hát, kedves Halmos ur, hogy nekem, mint apának, kötelességem a gyermekem életben maradásáért érdekelni minden lehetőséget elkövetni. Kész tervvel jöttem önhöz, a melyet remélem, teljes en helyeselni fog.

Különös nyomatékkal ejtette ki az utolsó szavakat, hogy Halmos szinte vissz riadt előle a orsól, a miket hallani fog.

— Oh, nagyságos ur, minden bizomnyal.

— Nos, tehát, miután a fiam élete az ön leányához van kötve, nincs egyéb hátra, mint az, hogy — egymásé legyenek.

Halmos nem lepődött meg; tudta, hogy ez fog következnie. Hanem inkább zavar vett erőt rajta. Szavak után kezdett kapkodni, de csak értelmetlen ostobaságok jöttek az ajkára, hiszen azt sem tudta, hogy mint feleljen.

— Mért habozik? Mért nem felel?

— Ah, nem habozom, s ó sincs róla. De mégis . . . Hiszen ez igen nagy szerencse volna az én szegény Elzámmal, nagy szerencse . . . De . . . de . . . mégis . . . valami jutott eszembe . . .

— Mi jutott eszébe?

— Nem gondolja, nagyságos ur, hogy a Tivadar úrra nézve igen nagy veszélyvel járna a házasság, hiszen beteg, tüdőbaja van!?

— Éh, az csak beszéd . . . Tüdőbaj, tüdőbaj? Elél azzal az ember ötven-hatvan éves koráig.

— Én mégis azt hiszem . . .

— Ne higgyen ön semmit, a házassága k meg kell történie minden aron. Érti? Így akarom. Önnek az ellen még csak kifogást sem szabad emelnie, érti? Hiszen a mellbetegé-
gét is az ön lánya miatt szerezte! No, hát! . . .

— Ez is igaz.

És utóvégre is egy házassággal sokkal kevésbé van veszélyeztetve az élete, mint azzal, ha elszakítják tőle a leányt. Sőt mást mondok. Lehet, hogy a holdogság visszaadja az erjét, egészségét és a min nem segíthet az orvosi tudomány, azt elérjük ilyen formán . . . No nem mondom, hogy teljesen megmentjük, mert hiszen az lehetetlen, hanem legalább tovább nyujtik az életét . . .

(Folyt. köv.)

Lejtározásunkból ki-
folyólag

mélyen leszállított áron
ajánljuk ruha és blouz

se l y m e k e t,

Női ruhaszövet,

kazán flannell és mosó
velezeket, téli kendőket.

Szőnyeg, függöny,

butorszövet, vászon és kész
fehérneműek

elsőrendű minőségben és
választékban.

Menyasszonyi kelengyék

teljes összedállításban készletben
vannak

Kunz József és Társa.

Aki olcsón akar

nyomtatványokat,

az forduljon

a „**Debreczeni Ujság**“

kiadóhivatalához.

Alapított 1876

Legelső és legdusabban berendezett

b u t o r á r u h á z

Több min 200 szobaberendezés készletben

SCHWARZ VILMOS DEBRECZEN

Üzlethelyiség Piacz-utca 2083. sz. Gyárhelyiség Szálkaköz 1973. szám.

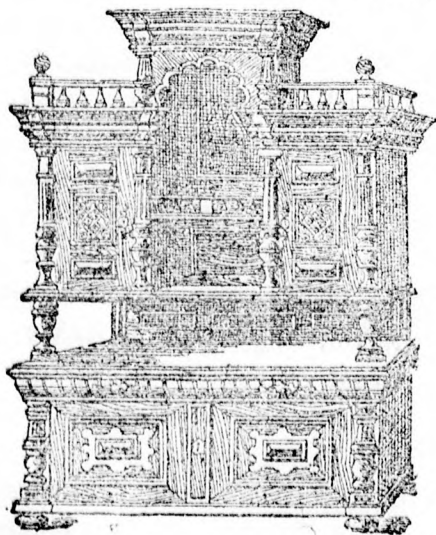
Saját gyármaný, Kitünö munka. Jótállás mellett.

Mielött a n. é. közönség butorszükségletét fedezné, kérem most ujonnan felépült **dus ratáram** és **gyáram** szíves meglekintésé, a hol több mint 200 szobaberendezés készletben van és mindennemű butoroktól a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig **jutányos ár** mellett kaphatók.

Gyors és pontos kiszolgálás biztosítottik.

Több eremmel kitüntette

Nyomatott Schwartz Edo könyvnyomdájában Debreczen (Hungária-palota).

CSARNOK.

POKOL.

Eredeti regény.

A Debreceni Ujság számára írta:

Szűts Jenő.

ELSŐ FEJEZET.

Azt mondom neked, nyájas olvasó, hogy a szegény ember élete merő boldonság. Sőt komédia. Értem a középosztály nyomorultjait, az álláshoz nem jutott lateinereket, a földhöz ragadt kis hivatalnokokat és a félművelt társadalom más efféle tengődő páriáit. Mert bizony keserves az ilyenek élete. Ti azonban, a pompa és gazdaság karjai közt dözsölő nagy urak, mind ezt nem tudjátok, csak az érzi, a ki benne él. Hát épen ez a szomorú.

Oh, tudom nagyon jól, hogy mi mindnyájan ismerünk olyan embereket, a kik csak napról-napra tengetik az életüket és nyakig ülnek a szorongató adósságok özönében; tudom nagyon jól, hogy az ilyen emberek a legkinosabb vegetációban élnek és elkecseregetett halál tusát vívnak a társadalomban a napi kenyér miatt és nagyon jól tudom, hogy ezek mind, egytől-egyig sajnálatraméltó filiszterei a mi gyöngge, szegénységében önmagával tehetetlen középosztályuoknak.

Volt nekem egy ilyen ismerősöm. Halmos György. Közönséges név, — közönséges ember. Férfinak tartotta magát és gyöngébb volt a siránkozó asszonynál.

Kutass csak az elmédben egy kis sé, nyájas olvasó; ha nincs terhedre, idézd fel az emlékeidet, akár kellemesek azok, akár nem és én azt hiszem, hogy az ismerős arcok között te is fel fogod találni a te Halmos Györgyödet.

A Halmos Györgyök tudniillik rendszerint igen kellemetlen emberek, úgy annyira, hogy nem könnyű őket elfelejteni. Hiszen bizonyára kért már tőled pénzt valaki, amelyet sohasem adott meg! Az Halmos György volt. Bizonyára rimánkodott, sőt követelt már tőled segítséget, szíveséget valaki, amelyet rut hálálansággal fizetett! Az is Halmos György volt.

Voltaképen ők emberi típus ez, az egymás ellen küzdő emberek típusa; kivéve talán, hogy kissé elkecseregettebb és épen e miatt szemelen is. Olyan parazita-formák, akik sorsuk miatt egyaránt vádolíhatják a véletlent és önmagukat; olyan tehetetlen, képzelettel tehetetlen emberek, akik megfenneknek az áldatlan tervezgetések hínárjában s hiába igyekeznek tisztá levegőre jutni, mert a salak ismét csak visszarántja őket a posványba.

Hát egy ilyen ember került most a tollam alá. Hogy azelőtt mi volt, nem tudom; nem is tartozik a dologra. Bennünket csak a jelen érdekelt, ez a vigasztalan, sivár jelen, a mely újra kezdődik a holnappal és nem változik egy szikrányit sem. Az

ilyen elhibázott és rosszul megkezdett élet keservei közül nincs, nem lehet kibontakozás soha.

... A következő pillanatban hangoz robajjal nyílt fel az ajtó s izgatottan, magából teljesen kikelve rontott be a szobába nagyságos Rheinhold Frigyes ur, a „Kisgazdák hitelbank“-jának tulajdonosa és érdemes igazgatója. Kissé kövér testű ember, hát nem csoda, ha elfuladt a lépcső mászásban.

Halmos György, a banktulajdonos ur gyöngén fizetett tisztviselője, egészen elképedt a váratlan látogatásra s ügyetlen hajlongások között sietett eléje.

— Oh, nagyságos ur, milyen szerencse!

— Nem is olyan nagy. Egy igen kellemetlen dologban jöttem önhöz.

— Valóban?

— Nem fog bennünket valaki zavarni?

— Senki. Feleségem és a leányom épen színházban vannak.

— Nagyon jó. Hát várjon. . . . Előbb leülök és kifúvom magamat, mert mindjárt szétpukkadok.

— Oh, nagyságos uram, csak méltóztassék. Ne oda a székre, az kemény lesz. Ott a finom kanapé, azt tessék elfoglalni. Kitűnő ülés esik rajta. Tetszik tudni, ha szegény is vagyok, de azért szeretem a kényelmet. Sokat adok rá, hogy családom ilyen apróbb kényelmi dolgokban szükségét ne lásson.

No, igen, igen, hát jól van. Térjünk a dologra.

— Csupa fül vagyok.

— Ezelőtt egy órával. . .

— Pardon, hogy közbe szólok.

Nem sikka-zlásról van szó?

— Dehogy. A fiamról.

— Igen, a Tivadar urfiról. Derék, derék fia, egészen az apja mása. Nagyon szeretem.

— Az nem tartozik most ide.

Sokkal komolyabb az ügy.

— Ugyan?

— Igen, a fiam ezelőtt egy órával öngyilkossági kísérletet követett el.

— Borzasztó! Az a kitűnő fiatal ember. Oh, Istenem, micsoda csapás!

És aztán?

— Szerencsére ideje korán észre vettük. Voltaképen a szakácsné. Képzelteti, hogy mennyire megrémültem. Azonnal orvosokért küldöttem és hát az égnék! — sikerült is nekik megmenteni. Gyomormosás, ellenméreg, szóval sikerült.

— Oh, mennyire örvendek, igazán együtt örvendek a nagyságos urral.

— De még nincs vége. A fiam azért aka t megválni az élettől, mert. . .

— Mert. . . no, erre valóban kíváncsi vagyok.

— Az ön leánya miatt.

Halmos György az ajkába harapott és bambán meresztette szemét a nagyságos ur felé.

— Az én leányom miatt?

— Igen. Az asztalán egy szelet papirost találtam. Itt van ni. Olvassa csak.

Halmos átvette az összehajtogatott papírkát és olvasni kezdte:

— Kedves atyám és anyám! Meg kell halnom, mert Halmos Elzát szeretem és ő nem lehet az enyém soha. Isten veletek.

— Nos?

— Csakugyan. Hát Elza miatt, a leányom miatt.

(Folyt. köv.)

Eliz története.

Elbeszélés

A Debreceni Ujságnak írta:

Fenyvessy Béla.

(Folytatás.)

A találkozás izgatottá tette mindkettőjüket, de csakhamar átetek rajta.

— Asszonyom — szólt Eliz — boldogságom az ön kezében van. Elszántam magam arra a lépésre amelyet ön kívánt tőlem.

— Így tette jól — válaszolt ravaszul a féltékeny, szerelmes özvegy asszony — holnap már gazdag lesz Béla, s mi sem áll többé utjában boldogságunknak. . . . Menjünk.

Eliz elhatározással követte. Erősen dobogott a szíve, szinte félt a borzalmas helytől, ahová az az asszony vezet. Éjjel a temetőben. Hideg karácsonyi éjszakán. De bátor sággal töltötte el az a tudat, hogy néhány percznyi kínos félelem és izgatottság után, amit rég hón óhajtott boldogságát éri el, Egyszere vége szakad szíve küzdelmeinek, gazdag lesz Béla, megszűnik minden gát, minden akadály, ami eddig boldogságuknak utjában állott.

Ilyen gondolatokba meülve egy szó nélkül haladtak mind a ketten a temető felé. Eliz azon gondolkodott, hogy ettől a bátor lépésétől függ minden s hogy boldog lesz, szinte látta atyja derült arcát, amikor kijelenti előtte, hogy immár nincs akadály, legyenek egymáséi.

Szoromlay Anna, ez a vakmerő féltékeny szerelmes asszony pedig ravasz tervével foglalkozott. Vakmerő lépésre szánta el magát. Most már vissza se léphet. . . . Ha rá nézett a mellette haladó sugár, szép, hiszekény leányra, nem érzett szánalmat, nem riadt vissza végzetes tervétől, de még jobban háborgott szíve és a féltékenység ördöge nem hagyta nyugton, de bátorította.

Igy értek ki a temetőbe.

A komor, néma helyen sirhantok közt egy egészen új sirbolthoz értek

— Itt vagyunk, suttogá reszkető hangon a szép, a féltékeny asszony.

— Hiszen ez a hely el van zárva, — jegyzé meg Eliz.

— Mitsem tesz, ajtó uj, könnyen nyílik. Megkísértsük a kinyitást. Legyen ön is drága Eliz segítségemre!

Folyt. köv

Különfélék.

A kolbász jubileuma. Ezer év óta ismerék a kolbászt, amelyet szakemberek állítása szerint 897-ben készítettek először olyan alakban és összetételben mint ma. A régi görögök idejében a kolbász összetétele egészen más volt, minl jelenleg. Homer Odysseájában zsirral és vérrel töltött, sült kecskebélről tesz említést, ez azonban nem nevezhető kolbásznak a mai értelemben. Ugyisintén a rómaiak híres Lucarenius-féle kolbászait sem lehet összehasonlítani a középkor gyártmányaiával. A középkorban tudniillik nemcsak disznóhúsból készítették, hanem a legkülönbözőbb husvegylékből. 1500 körül safrány és fahéjjal fűszerezett kolbász jött divatba, később még borjűhust, tejet, sőt marhahúst is adtak hozzá. Csak az elmúlt és jelen században indult a kolbászgártmány nagy virágzásnak. A göttingeni, nürnbergi és debreczeni kolbász világhírű, de legnagyobb kedveltségnek örvend a frankfurti és bécsi.

Asszonyok az irodalomban. Az Egyesült-államok Tennessee nevű államában mostanság kiállítás rendeznek. Miss Balternek az az ideája támadt, hogy kiállítást rendez az asszonyok által írott könyvekből. Hogy célja elérhesse, hétszáz idegen állam kormányához írt, minek folytán ötezer könyvet kapott. A kínai császárné négy könyvet küldött, amelyek a kínai nők szokásait és erényeit tárgyalják s amelyekben azt ajánlják különösen a nőknek, hogy engedelmessé legyenek férjeiknek. A japánok császára százhuszonhat könyvvel gazdagította miss kiállítását. Olga görög királyné tizenkét modern kötetet örvendeztette meg az amerikai gyűjtőt. Magyarország, Oroszország, Románia, Olaszország, Perzsia, Németország és Örményország vannak leggazdagabban képviselve női írók és nők által írott könyvek dolgában.

Nikotinmentes szivar. Gerold, hallei tanár, állítólag föltalálta a módját annak, hogyan kell a dohánylevelekben levő mérge: a nikotin hatását paralizálni. Hosszas kísérletezés után a hallei professzor a vad majoránna levében olyan anyagot fedezett föl, mely cserzőanyagokkal keverve alkalmas arra, hogy a benne áztatott dohányleveleket, teljesen ártalmatlanná tegye. Az ilyen levelekből készült szivar éppen olyan jó, izletes és illatos, mint az eddigi szivarok, de az egészségre károsan nem hatnak. Sajnos, hogy e

hygienia tekintetben oly fontos találmány legszélesebbkörű elterjedésének a találmány szabadalmazása útját állja.

A Debreczeni Ujság

pártoktól, kormánytól, érdekköröktől igazán független, szökimondó politikai napilap.

Megjelenik kivétel nélkül mindennap korán reggel.

Előfizetési ára egy hónapra házhoz hordva.

Ötven krajczár.

A Debreczeni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Hungária paiota, földszint Bejárati Kádas-utca felől.

Hivatalos órák: Délelőtt 9 órától 12-ig délután két órától este hétig és este nyolc órától éjjei két óráig

Ismeretterjesztő.

Zebra fogat. A maga nemében páratlan fogata van Rothschild Walter bárónak Londonban. A pénzkirály báró nemrég négy szelidített zebrát vásárolt és most ezeket fogatja a kocsija elé. A kitanított állatok igen ügyesek és kitartók, valamint a fogat is nagyon szép

A hangyák munkája. Bámulatos tanúságot tesz a hangyák szorgalmáról egy újabban felfedezett alagút Dél-Amerikában, a melyet tisztán hangyák készítettek. Ez az alagút 5 kilométer hosszú és a hangyák erejéhez mérve olyan munka, mintha az emberek a tenger alatt építenének alagutat London és Newyork között.

Óriási gőzkalapácsok. Harmincöt év előtt, mikor Krupp gyárában az első százszázszáz gőzkalapácsot felállították, a legügyesebb gépészek is képtelkedtek ennek gyakorlati hasznában. Ma már sok nagyobb kalapács van. Magában a Krupp-féle gyárban van 60 tonnás, a St.-Chamondi gyárban 80 tonnás, a creuzoti Schneider-féle hámorban 100 s a pennsylvániai Bethlehem-hámorban 126 tonnás kalapács. Vannak ezenkívül több helyen víznyomású kovácspresek, melynek még nagyobb hatóerejük van.

Tere-fere.

A reklám netovábbja. Egy amerikai alagút bejázatánál a következő hirdetés olvasható:

A t. cz. utasok gondolják meg, hogy ha ez az alagút beomolnék és valamennyiüket agyon zuzná, nem örülhetnének többé ama pamutingek páratlan előnyeinek, melyek csakis X-nél Brooklinban, darabonként egy dollárjával kaphatók.

Hasból beszélő kakas. Valóságos természeti csodát mutogatnak Szakolcán. Egy különös házi kakas ez, mely Maninger Ede bérlő tulajdóna. A fehér-fekete tollazatu állat rendkívül élesen

kukorékol s mikor elvégezte, ugyanez a kukoréku a leglisztábban ismétlődik a kakas gyomrában, a nélkül, hogy a csőrét mozgatná vagy kinyujtáná. Ez a sajátságos természeti jelenség naponta többször ismétlődik és Maninger Ede házában sokan megfigyelték már ezt a furcsa kakast. Most tulajdonosa föltajánlotta a hasbeszélő állatot tudományos vizsgálat céljaira.

Mulattató

Nem láthatta.

A.: Mindig sajnáltam azt a férfit, ki nekem nem volt alkalma sokat látni a világból.

B.: Ki volt az?

A.: Szegény Atlasz; mert a hátát hordta.

Hirsch-Hersch nótáiból.

Éneklí a Kischjótcaiba.

Nincs kherepesi tanyám,
Sem tsöröm, sem golásos nekem.

Ez az ótea bánat ótea
Bánat küvel oszfaltozva.

Csieseri borsó vod lencse
Fekete csörö menjetske.

Érik o, érik o bóza kelász
Nálamnál hübb govolért nem tolász,
Szálj ide, szálj oda fecske modár.
Vadjok én thüle az ides jó madár.

Biztos oltalom.

— Ugyan asszonyom, nem fél egyedül lenni házában, mikor férje nincs odahaza?

— Nem én! Az utcasarki rendőr udvarol a szakácsnémmak.

Tövisek.

Szebben süt egy kissé a nap,
Engem mégis ráz a hideg.
Anyósom a gyorsvonattal
Budapestről — megérkezett.

Prédikátor volna X. ur,
Ámde mit ér tanulmánya
Felesége nyelve ellen
Mitsem használ ohk imája.

Gyerekeszszel. A kis Pali mindenféle gyönyörű karácsonyi ajándékot kap és el van ragadtatva. A papája éppen akkor lép a szobába, midőn Pali föláll egy székre és teli torokkal kiáltja bele a telefonba:

— Halló! Halló! Kössenek össze a Jézuskával! Meg akarom köszönni neki a karácsonyi ajándékokat!

— UJÉVI —

hasznos

ajándéktárgyakat
üveg, porcellán, majolika
chinaezüst és bronz
különlegességeket,

valamint mindezen szakba vágó cik-
keket a legnagyobb választékban és
legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

Vidéki megrendelések pontosan és lelki-
ismeretesen teljesíttetnek.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Leszállított árak!

Egy 6 személyes étkészlet

finom Calsbadi porcellánból . . .	frt 6.—	virággal és aranynyal diszítve.
Kávés készlet	„ 3.—	
Teás „	„ 3.50	
Mosdó „	„ 3.—	

China ezüst kalácsos tálak

Czukortartók, diszes talpastálak,

Igen szép

függő, ebédő és szalonlámpák

a szezon előrehaladtával rendkívül mérsékelt árban
ajánl

Lám Sándor

üveg- és porcellán-üzlete

**Debreczen Piac és Hatvan-utca
sarkán.**

Ifj. Pájer József

porcellán-, üveg-,

lámpa- és konyha berendezés nagy raktára
DEBRECZENBEN.

ÜZLETHELYISÉG: FŐPIACZ, KOSSUTH-UTCZA SARKÁN.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönség. becses tudomá-
sára juttatni, hogy az idény beálltával **dusan összeállított lámpa raktárt rendeztem be.**
Tartok raktáron minden jóhírnevű és gyártmányu

álló és függő lámpákat

a legjobb égőkkel ellátva egész gyári áron, ugymint **Ditmár-féle, nap, kometten, bahu, dupla** és 30—40
gyertya lángu **meteor égőkkel**, melyekkel eladás előtt mind kipróbálva szolgállok.

Tartok raktáron igen finom szövésű **kanóczoikat, lámpaollókat, lámpaüvegkeféket, petroleum
kannákat** s minden egyes lámparészeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.:

ét-, tea-, kávé-, mocca-, mosdó- és üvegkészleteimet

francia, angol s több hazai kivitelben igen jutányos áron.

**Berndorf evőeszközöket, disztárgyakat, úgy chinaezüst, mint alpaccában árjegyzék sze-
rint, továbbá esont és fanyelű asztali és dessert késeket, mosdó asztalokat minden kivitelben.**

Szobadisztítéshez nagyválasztékban szolgálhatok **majolika és terrakotta vázákat és korsókat,**
ugyszintén **faldiszeket és szobrokat** minden nagyságban.

Ajánlom továbbá az abaujmezei majolika gyár szép kivitelű áruk bizományi raktárát, mely
gyártmányból dusan el vagyok látva. Konyhaberendezéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak
mellett szolgálhatok.

**Menyasszonyi kelengye bevásárlásnál kamatot engedményezek. — Vidékre csomagoló ládat
nem számítok. — Vidéki megrendelésekre a csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton törté-
nendő esetleges kárért felelősséget vállalok.**

Kiváló tisztelettel **Ifj. PÁJER JÓZSEF.**

Boros Testvérek

női
divatruházában
Debreczen,
Kossuth-utca 3.

Minden idénynek megfelelő női ruhakelmék.

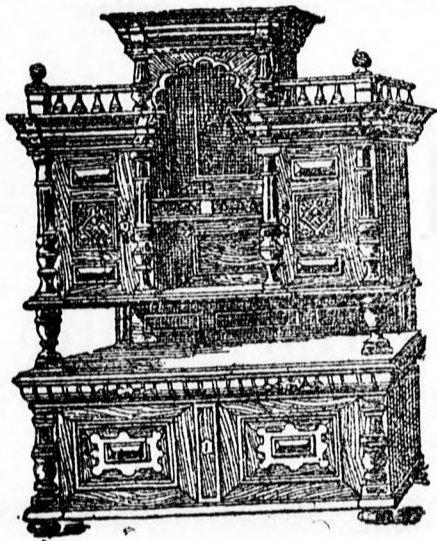
1 blousra 4 mtr selyem 1.08, 1 ruhára 6 mtr dupla széles posztó 1.—

Egyes ruhákra finom maradékok félárban.

Kendők, kötények, női kézi munkák nagy választékban.

Alapított 1875

Legelső és legdusabban berendezett

butor áruház

Több min 200 szobaberendezés készle ben
SCHWARZ VILMOS DEBRECZEN

Üzlethelyiség Piacz-utca 2083. sz. Gyárhelyiség Szálkaköz 1973. szám.

Saját gyártmány, Kitünő munka. Jótállás mellett.

Mielőtt a n. é. közönség butorszükségletét fedezné, kérem most ujonnan felépült **dus ratáram** és **gyáram** szíves megtekintését, a hol több mint 200 szobaberendezés készletben van és mindennemű butoroktól a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig **jutányos ár mellett** kaphatók.

Gyors és pontos kiszolgálás biztosított.

Több eredméllyel kitüntetve

Muffok, sapkák,
szörme-árúk
fél árban.

Tulhalmozott raktár miatt

Gyermek ruhák
fél árban.

Leszállított árak mellett

NAGY UJÉVI VÁSAR!

Divatos téli kabát
Elegáns téli gallér

6 frttól feljebb.

Szörme gallérok

12 frttól feljebb

10 frttól feljebb.

Egész hosszú bundák

18 frttól feljebb.

Legszébb diszitett női kelapok 2 frt 50 krtól feljebb.

RÓZSA LAJOS

Flanel és Barchet Blousok
fél árban.

női felöltők és kalap áruháza.

→ DEBRECZEN, Kistemplom-bazár. ←

Báli belépők
nagy választékban.